

Onderwerp: Gemeenschappelijke Regeling Omnibuzz
 -concept jaarverslag en jaarrekening 2023
 -concept begroting 2024-1
 -concept begroting 2025 met het meerjarenperspectief 2026-2028

Vergaderdatum:	11 juni 2024	Registratienr:	Z/24/203343 362696
Portefeuillehouder:	Dhr. L. de Koster	Steller:	Sanders, W.

Aan de Raad

Voorstel:

1. Kennis te nemen van het door GR Omnibuzz vast te stellen concept jaarverslag en de voorlopige jaarrekening 2023 van de GR Omnibuzz.
2. Kennis te nemen van de financiële consequenties voor de gemeente Beekdaelen en het negatief resultaat 2023 van € 59.655 te verwerken in de jaarrekening 2023 van de gemeente Beekdaelen.
3. In te stemmen met de door GR Omnibuzz vast te stellen begrotingsstukken, zijnde de gewijzigde begroting 2024, de concept begroting 2025 en het meerjarenperspectief 2026-2028 en hierbij de voorgestelde zienswijze in te dienen.
4. Kennis te nemen van de financiële consequenties voor de gemeente Beekdaelen en deze voor 2024 verwerken in de eerste bestuursrapportage 2024 gemeente Beekdaelen en voor 2025 tot en met 2028 in het meerjarenperspectief bij de kadernota 2025 gemeente Beekdaelen, te weten:
  - de begroting 2024 naar boven bijstellen met een bedrag van € 87.955
  - de begrotingen 2025-2028 voor alle jaren naar boven bijstellen met een bedrag van € 99.969.

Inleiding:

Omnibuzz is een gemeenschappelijke regeling (verder: GR) die verantwoordelijk is voor hoofdzakelijk de uitvoering van het vraagafhankelijk vervoer in het kader van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo 2015) voor 30 Limburgse gemeenten.

Het dagelijks bestuur van de GR Omnibuzz zendt in overeenstemming met artikel 19 en 20 van de GR Omnibuzz aan de deelnemende gemeenten de voorlopige jaarrekening 2023, conceptbegroting 2025 en het meerjarenperspectief 2026-2028. Daarnaast ziet Omnibuzz aanleiding om de begroting 2024 te wijzigen c.q. te actualiseren (begroting 2024-1).

Relevante ontwikkelingen in 2023:

Vervoersvolume

De invloed van de coronapandemie is overduidelijk en werkt op vele aspecten door. Tot 2020 was in de 30 deelnemende gemeenten op totaalniveau een stijging in het vervoer waar te nemen. Deze beweging kwam in 2020 tot stilstand door de Coronapandemie. 2021 liet eveneens een terugval zien. In 2022 nam het vervoer weer toe maar was in vergelijking met 2019 nog steeds 31,9% lager. In 2023 is de vervoersvraag

gestegen ten opzichte van 202 en is de vervoersvraag op totaalniveau uitgekomen op 80% van het niveau van vóór COVID-19. Op gemeenteniveau zijn de verschillen in de ontwikkeling van het niveau echter zeer groot. Voor de meerderheid van de gemeenten geldt dat zij (ruim) binnen de begroting 2023-2 zijn gebleven. Voor een zestal gemeenten, waaronder de gemeente Beekdaelen, geldt dit niet en is sprake van een overschrijding van de begroting.

Chauffeurstekort

Problemen met het aantrekken en behouden van voldoende gekwalificeerde chauffeurs houden aan en kunnen nog serieuze vormen aannemen als het vervoersvolume verder aantrekt. Dit vraagt vanwege de omvang en impact onder andere om aanpassingen aan de systeemkant en om regulering om het vervoer zo optimaal mogelijk te laten verlopen.

Groeiende zorgbehoefte

Er is een groeiende zorgbehoefte bij de doelgroep merkbaar door een toename van dementie en verward gedrag. Dit heeft gevolgen voor de uitvoering van het vervoer en het verwerken van de rit- en informatievragen.

Overeenkomsten met vervoerders

Ontwikkelingen onder andere met betrekking tot duurzaamheid hebben geleid tot de keuze om de looptijd van de raamovereenkomsten met de vervoerders met 3 jaar te verlengen, zodat de maximale looptijd van acht jaar (1 januari 2020 tot en met 31 december 2027) benut wordt en de kwaliteit van het vervoer gewaarborgd is.

Aan welke global goals draagt dit voorstel bij?

Dit voorstel draagt bij aan global goal nr. 3 (Goede gezondheid en welzijn) en global goal 16 (Sterke publieke diensten).

Argumenten:

1. Verantwoording van het begrotingsjaar 2023 (jaarrekening)

In 2023 is het klantenbestand van Omnibuzz toegenomen van 39.096 naar 39.432 klanten (+0,9%). Het door Omnibuzz klanten in 2023 in totaal gemaakte ritten bedraagt 993.972 ritten Dit komt overeen met 6.479.846 kilometers (in 2023 is de afrekening niet meer op zones gebaseerd maar op kilometers). Ten opzichte van 2022 is dit een stijging van 11,17%. Daarmee ligt het vervoersvolume nog altijd 21,14% onder het 'normale' jaar 2019.

Tabel totaal aantal ritten resp. kilometers op jaarbasis:

Omnibuzz totaal	2023	2022	2023 t.o.v. 2022	2019	2023 t.o.v. 2019
ritten	993.972	902.952	10,08%	1.327.636	-25,13%
kilometers	6.479.846	5.828.885	11,17%	8.217.174	-21,14%

In Beekdaelen is in 2023 het klantenbestand van Omnibuzz toegenomen van 1179 naar 1192 (+1,1%). Voor Beekdaelen zijn in 2023 29.949 ritten gereden. Dit komt overeen met 237.324 kilometers. Ten opzichte van 2022 is dit een stijging van 27,79%. Daarmee ligt het vervoersvolume nog 5,02% onder het 'normale' jaar 2019. Hieruit blijkt duidelijk dat het in 2023 verbruikte volume van Beekdaelen een grote stijging kent ten opzichte van 2022 (hoger is dan gemiddeld en hoger dan begroot).

Tabel totaal aantal kilometers op jaarbasis voor Beekdaelen:

Beekdaelen totaal	2023	2022	2023 t.o.v. 2022	2019	2023 t.o.v. 2019
kilometers	237.324	185.707	27,79%	249.860	-5,02%

In de jaarrekening 2023 is er een onderschrijding ten opzichte van de gewijzigde begroting 2023 van het vervoer van afgerond € 1,5 mln. (totaal Omnibuzz). Ook de indirecte vervoerskosten en overhead vallen lager uit dan was geraamd (totaal € 0,5 mln.). De jaarrekening 2023 wordt afgesloten met een positief resultaat van ruim € 2,0 mln. op een begroting van ruim € 28 mln.

Voor Beekdaelen leidt het fors gestegen vervoersvolume echter tot een negatief resultaat van € 59.655 binnen de jaarrekening.

In het voorstel winstbestemming wordt door het dagelijks bestuur voorgesteld om het positieve jaarrekeningresultaat over 2023 ad € 2.069.855 als volgt te bestemmen:

- € 1.994.855 uitbetaling aan de deelnemende gemeenten (voor zover op gemeenteniveau een positief resultaat is gerealiseerd);
- € 75.000 dotatie aan de bestemmingsreserve Data-analyse.

2. Concept begroting 2024-1

Totaalniveau gemeenschappelijke regeling Omnibuzz

In de eerste begrotingswijziging 2024-1 zijn de geactualiseerde inzichten met betrekking tot de eerste begroting 2024 verwerkt. Dit betreft zowel voortschrijdend inzicht met betrekking tot de invulling van beleid als ook aanpassing van financiële parameters die inmiddels veranderd zijn. Zo is de gewijzigde vervoersvraag op gemeenteniveau geactualiseerd in de begrotingen. Dit betekent dat op totaalniveau de begrotingen aanzienlijk naar beneden zijn bijgesteld, met de verwachting dat de begrotingen daarmee meer in lijn zijn gebracht met de werkelijke vervoersvraag op gemeenteniveau, zodat er geen grote afrekeningen meer hoeven plaats te vinden na afsluiting van het boekjaar. Ten opzichte van de vorige begroting 2024 vallen de totale kosten voor het Wmo-vervoer € 1,5 mln lager uit. De begroting 2024-1 komt daarmee op een totaalbedrag van € 27.307.160. Zie de volgende tabel voor een specificatie naar onderdelen.

Tabel totaalniveau GR:

Vervoerskosten	€ 20.909.522
Indirecte vervoerskosten	€ 3.472.963
Overheadkosten	€ 2.924.675
Totaal	€ 27.307.160

2023 is het eerste jaar sinds COVID-19 waarin er geen lockdowns of andere beperkende maatregelen zijn ingesteld. Mede gezien de ontwikkelingen in de vervoersvraag wordt teruggekeerd naar het oorspronkelijke uitgangspunt waarin de gerealiseerde vervoerscijfers per gemeente in de periode één jaar voorafgaand aan het jaar waarop de begroting betrekking heeft (T-1) als uitgangspunt worden genomen. Voor de begroting 2024-1 is het uitgangspunt dus het gerealiseerde vervoersvolume in 2023 op gemeenteniveau.

Op de vervoerscijfers wordt een opslag van 5% toegepast om toekomstige groei in de vervoersvraag binnen de begroting op te vangen.

Het vervoerstarief wordt geïndexeerd met de NEA-index voor 2024 (vastgesteld op 3,4%).

Voor salaris- en loonkosten wordt in de begroting 2024-1 gebruik gemaakt van het meest recente formatieplan. Indexatie van de salariscomponent vindt plaats op basis van de Cao gemeenten en Cao SGO (per 1 januari: 4,75% en per 1 oktober 1,25%).

Overheadkosten 2024 worden gebaseerd op een zo goed mogelijke inschatting van de diverse kostencomponenten. Het indexpercentage wordt gebaseerd op de schatting uit de MEV 2024 middellange termijnplanning van het CPB zijnde 3,3%. Alle vervoerskosten worden op basis van daadwerkelijk gebruik afgerekend met de deelnemende gemeenten.

De afreksystematiek voor de indirecte vervoerskosten (zoals loonkosten, ritreservering en klantenreservering) gebeurt op basis van het aantal ritten.

De afreksystematiek voor de overheadkosten vindt plaats op basis van het aantal inwoners.

De algemene reserve bedraagt minimaal € 550.000,-.

In de overheadkosten is een post onvoorzien opgenomen, gesteld op € 50.000,-.

Gemeentelijk niveau gemeenschappelijke regeling Omnibuzz

De totale kosten van het Wmo-vervoer, rekening houdend met het sterk toegenomen vervoersvolume in 2023, komen voor Beekdaelen daarmee uit op € 915.599 als gevraagde bijdrage. Zie de volgende tabel voor een specificatie naar onderdelen.

Tabel aandeel Beekdaelen:

Vervoerskosten	€ 717.645
Indirecte vervoerskosten	€ 104.643
Overheadkosten	€ 93.311
Totaal	€ 915.599

3. Concept begroting 2025 e.v.

Totaalniveau gemeenschappelijke regeling Omnibuzz

De begroting voor 2025 wordt op totaalniveau met een bedrag van € 2,1 mln verlaagd. Voor de begroting 2025 geldt in zijn algemeenheid hetzelfde als voor de begrotingswijziging 2024-1: in de vorige meerjarenbegroting was voor 2025 uitgegaan van het gerealiseerde vervoersvolume in 2019, verminderd met een afslag van 2,5%. Voor de jaren 2026 e.v. werd ook uitgegaan van de realisatie 2019, echter zonder afslag. De lagere vervoersvraag en de grote verschillen op gemeentenniveau hebben er toe geleid om weer aansluiting te zoeken bij het oorspronkelijke uitgangspunt voor het bepalen van het vervoersvolume 2025: namelijk het vervoer te baseren op een actuele basis: het begrote vervoersvolume voor 2024 dat gebaseerd is op de realisatie 2023, verhoogd met een opslag van 2,5%. Voor de meeste gemeenten heeft dit geresulteerd in een verlaging van de begroting voor de directe vervoerskosten, op totaalniveau bedraagt de verlaging € 2,4 mln. Voor 2025 is conform de vastgestelde financiële uitgangspunten de NEA-index van 2023 ingerekend op 3,4%. De indirecte vervoerskosten en de overheadkosten stijgen ten opzichte van het jaar 2025 uit de vorige meerjarenbegroting met respectievelijk € 216.000 en € 59.000, onder andere als gevolg van het doorwerken van de cao-verhoging in 2024 en indexaties van leveranciers en verplichte evaluatie van de gemeenschappelijke regeling in 2025. De begroting voor 2025 komt daarmee uit op een totaalbedrag van € 28.307.619. Zie de volgende tabel voor een specificatie naar onderdelen.

Tabel totaalniveau GR:

Vervoerskosten	€ 21.774.255
Indirecte vervoerskosten	€ 3.519.950
Overheadkosten	€ 3.013.414
Totaal	€ 28.307.619

Gemeentelijk niveau gemeenschappelijke regeling Omnibuzz

De totale kosten van het Wmo-vervoer, rekening houdend met het sterk toegenomen vervoersvolume in 2023, komen voor Beekdaelen daarmee uit op € 950.133,- als gevraagde bijdrage. Zie de volgende tabel voor een specificatie naar onderdelen.

Tabel aandeel Beekdaelen:

Vervoerskosten	€ 747.351
Indirecte vervoerskosten	€ 106.058
Overheadkosten	€ 96.724
Totaal	€ 950.133

De stijgende kosten en het toenemend vervoersvolume hebben doorwerking op de begroting 2025 en het meerjarig perspectief. Het is realistisch om voor 2025 uit te gaan van het vervoersvolume van de verwachte realisatie 2024 met een opslag van 2,5%.

Het vervoersvolume voor de jaren 2026 tot en met 2028 is gebaseerd op het begrote aantal kilometers voor het jaar 2025 en het niet toepassen van een opslag.

4. Zienswijze

Gezien de toenemende kosten van het doelgroepenvervoer, de voor (veel) gemeenten onzekere financiële toekomst (zeker vanaf 2026) en onder druk staande begrotingen, stellen wij uw raad voor de volgende zienswijze in te dienen:

“Evenals afgelopen jaar vinden wij het van belang om de financiële consequenties ten gevolge van ambities en autonome kostenontwikkelingen (zoals loon- en prijsstijgingen) als aandachtspunt te benoemen. Zoals bekend, is het voor (veel) gemeenten hoogst onzeker hoe de financiële toekomst er (zeker vanaf 2026) uitziet. De draagkracht van gemeenten staat enorm onder druk. Derhalve doen wij hierbij, evenals afgelopen jaar, de oproep om de financiële gevolgen komende jaren primair binnen de eigen begroting op te vangen. In de loop van 2024 verwachten wij meer helderheid te krijgen over de perspectieven voor 2025 en verder voor wat betreft de gemeentelijke financiën. Een vertaling hiervan in consequenties richting onze gemeenschappelijke regelingen (indicatief een taakstelling van 5-10%) volgt dan ook later dit jaar met het verzoek om voorstellen te doen hoe een dergelijke besparing in de werkzaamheden gerealiseerd kan worden. Dit uitgangspunt geven wij overigens aan alle GR-en mee en zal ook met de verschillende deelnemende gemeenten worden opgepakt”.

Kanttekeningen en risico's:

Corona heeft eerder duidelijk gemaakt dat de toekomst onzeker is. Binnen de GR is in 2023 het aantal klanten met 0,9% en het aantal gereisde kilometers met 11,17% toegenomen ten opzichte van 2022. Er zijn echter grote verschillen per gemeente.

Binnen Beekdaelen is in 2023 ten opzichte van 2022 het aantal gereisde kilometers met 27,79% toegenomen; het aantal klanten is toegenomen met 1,1% (van 1.179 naar 1.192).

Geconcludeerd kan worden dat het gebruik van het Wmo-vervoer voor Beekdaelen fors bovengemiddeld is aangetrokken, en daarmee de kosten. Hiervoor is op dit moment geen eenduidige oorzaak te duiden anders dan dat het aantal actieve pashouders is toegenomen en dat deze meer reizen. Verschraling van de aanwezigheid van het reguliere Openbaar Vervoer (denk aan het schrappen van onrendabele lijnen) en toenemende vergrijzing van de bevolking en veelal daarmee gepaard gaande afnemende mobiliteitsmogelijkheden dragen naar verwachting op termijn bij aan een toename van gebruik van het Wmo-vervoer en brengen voor de gemeente financiële consequenties met zich mee binnen de huidige invulling.

Financiën:

Jaarrekening 2023

In de begroting 2023 van de gemeente Beekdaelen was voor de kosten van Omnibuzz een raming opgenomen van € 791.527. De werkelijke uitgaven over 2023 waren € 854.091 waarbij onttrekking bestemmingsreserve ICT (€ 2.401) en onttrekking reserve personeel (€ 507) plaatsvindt.

Per saldo is er een nadelig resultaat van € 59.655.

Dit nadelige resultaat wordt met name veroorzaakt door meer vervoerskosten-/bewegingen dan geraamd. De extra kosten zijn m.n. gelegen in de duidelijke toename van het aantal ritten dat de gebruikers van de gemeente Beekdaelen maken, een toename van declarabele kilometers, het aantal actieve pashouders en gemiddeld aantal ritten van de actieve pashouders ten opzichte van het jaar 2022.

Het nadelige resultaat is verwerkt in de concept-jaarrekening 2023 van de gemeente Beekdaelen.

Begrotingswijziging 2024-1

Voor het jaar 2024 vraagt Omnibuzz een bijdrage van de gemeente Beekdaelen van € 915.599. Middels een begrotingswijziging wordt de begroting voor 2024 naar boven bijgesteld met een bedrag van € 87.955. Deze stijging wordt veroorzaakt door het structurele effect van 2023 alsmede een verwachte toename t.o.v. 2023.

In de 1ste BURAP 2024 van de gemeente Beekdaelen wordt de hogere bijdrage verwerkt.

Begroting 2025 e.v.

De prognose van het vervoersvolume is gebaseerd op het gerealiseerd vervoersvolume 2023 en aanvullend een opslag van 7,5% (5%: 2024 + 2,5%: 2025) als verwachte toename.

Resumerend ziet de ontwikkeling van de geraamde bedragen er als volgt uit:
Bedragen in €

	Bijstelling 2024	2025	2026	2027	2028
Begroting 2024 -2027 Omnibuzz	915.599	950.133	950.133	950.133	950.133
Meerjarenbegroting 2023-2026 Beekdaelen	827.644	827.644	827.644	827.644	827.644
verschil - = voordelig + = nadelig	+ 87.955	+ 122.489	+ 122.489	+ 122.489	+ 122.489
Ten laste van stelpost loon- en prijsstijging in begroting gemeente Beekdaelen		22.521	22.521	22.521	22.521
Per saldo nadelig	87.955	99.968	99.968	99.968	99.968

Het nadelige verschil wordt veroorzaakt door een toename van het aantal ritten dat de gebruikers van de gemeente Beekdaelen maken, een toename van declarabele kilometers, het aantal actieve pashouders en gemiddeld aantal ritten van de actieve pashouders.

De begroting 2025 en meerjarenbegroting 2026-2028 GR Omnibuzz worden verwerkt in het Meerjarenperspectief bij de Kadernota 2025 van de gemeente Beekdaelen.

Vervolgtraject en verantwoording:

Na de besluitvorming dient het dagelijks bestuur van Omnibuzz in kennis worden gesteld over het feit dat de gemeente Beekdaelen heeft besloten in te stemmen met de door GR Omnibuzz vast te stellen begrotingsstukken - zijnde de gewijzigde begroting 2024, de concept begroting 2025 en het meerjarenperspectief 2026-2028 - en een zienswijze indient. Hiervoor is een brief opgesteld die toegevoegd is aan deze nota.

Communicatie:

Het raadsbesluit wordt schriftelijk gecommuniceerd naar het bestuur van Omnibuzz.

Bijlage:

Meegestuurd:

- 1. Concept raadsbesluit
- 2. Aanbiedingsbrief Omnibuzz
- 3. Jaarverslag 2023 GR Omnibuzz
- 4. Begroting 2024-1 GR Omnibuzz
- 5. Begroting 2025 met het meerjarenperspectief 2026-2028 GR Omnibuzz
- 6. Uitgangspuntennotitie 2024-1, 2025 en meerjarenperspectief 2026-2028 GR Omnibuzz
- 7. Samenvatting en hoofdpunten jaarrekening 2023 GR Omnibuzz
- 8. Brief aan het dagelijks bestuur van Omnibuzz inzake het raadsbesluit.

Ter inzage gelegd:

Geen.

Burgemeester en wethouders van Beekdaelen,

De secretaris,

De burgemeester,

Mevr. Mr. S.M.J. Troisfontaine

Dhr. ing. E. Geurts